

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' וארא (ספרד) כ"ג טבת תשע"א

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 396

פנינים יקרים

וידבר אלקים אל משה ויאמר... אני ה' - וארא אל אברהם וגו' בא-ל שדי ושמ ה' לא נודעתי להם (ו' ב-ג) בענין עבודת השי"ת, מתחילה מקרב את האדם מצד החסד - אברהם ואח"כ מינע כפיו עד שזוכה בדין - יצחק. וכשמתמיד בעבודתו יושב אהלים - נקרא יעקב.

וארא וגו' (ו' ג) ע"פ דאיתא בשו"ע אם לא כיון באבות חוזר לראש שמו"ע, והטעם מחמת שההולך במדת האמת צריך לזה עבדות גדול ומורא ופחד ושמירה בכל אופנים, והענין בתפלת שמו"ע מתחילה אומרים אלקי אברהם שהיא מדריגה תחתונה ואח"כ אומרים הא-ל הגדול שהוא מדריגה עליונה. ואמר 'וארא אל אברהם' פרש"י אל האבות שהיא מדריגה תחתונה ופעלו רחמים 'בא-ל שדי' וממילא היה רחמים וחסד אל העולם. וזהו אם לא כיון באבות רמו למדרגות התחתונות צריך לחזור לראש לתקן מלמטה למעלה.

(נעם אלימלך)

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל שדי ושמ ה' לא נודעתי להם (ו' ג) יש זמן שיש שמחה לנשמה שנקרא אברהם, ויש זמן שיש שמחה לגוף מצד יצחק ויש זמן שיש שמחה לשניהם הגוף והנפש שהוא בבחינת יעקב וכו'.

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב וגו' (ו' ג) רש"י: אמר לו הקב"ה למשה חבל על דאבדין ולא משתכחין, וצריך לשאול כיצד אמר בלשון אברהם על האבות הקדושים הלא אמרו חו"ל יעקב אבינו לא מת? והתירוץ מינה וביה כאשר עושים מעשי אבות נקראים חי אבל כאשר אין עושים מעשי אבות הקדושים שפיר אמר חבל על דאבדין. וזה שכתוב (ישעיהו נ, א) הצדיק אבד ואין איש שם על לב, פירושו: הצדיק אבד? ואם תאמר כיצד אני קורא למותו של צדיק מלשון אבדה? לזה הוא אומר ואין איש שם על לב ללמוד ממעשיו הטובים שזכה וזיכה את הרבים ואין לומדים תורתו...

וידבר משה לפני ה' לאמר - ואני ערל שפתים (ו' יב) לא דרשן מלהיב וסוחף היה משה אלא היה ערל שפתים כדי שלא יגידו הדורות הבאים שמשה בעל לשון חריפה היה והקסים את בני ישראל בדבריו כדי שיקבלו את התורה, אלא האמת שמתוך אהבת התורה קבלו את התורה ולא מתוך משיכה ומציאת חן.

(רבי יהונתן אייבשיץ)

ה' בני ישראל לא שמעו אלי (ו' יב) פירושו: הן בני ישראל חשבו כי השעבוד וגלות מצרים לרעתם ולא קלטו את האמת שהשעבוד למובתם כדי לצרף אותם בכור הברזל. ואיך ישמעני פרעה שלגביו שעבוד מצרים הוא מלכתחילה לרעת בני ישראל כי ה' שונא אותם כמס"כ ראו כי רעה נגד פניכם, לכן נאמר בהמשך ויצום אל בני ישראל.

אתה תדבר את כל אשר אצוך וגו' (ו' כ) רש"י: אתה תדבר פעם אחת בכול שליחות ושליחות כפי ששמעת מפי, ואהרן אחיך ימליצנו ויסעימו באוני פרעה. משמעותה הפנימית של דיבורו של משה אל פרעה שבדבור זה היה משום הכנעתו ושכירתו של פרעה, וכן מובן מה שמשה דיבר אל פרעה בלשון הקודש למרות שפרעה לא הבינו כי דיבור זה היה לצורך שבירה, משה התחיל סדר זה כפי ששמע מפי הגבורה למרות טענת משה ואני ערל שפתים, כי היותו ערל שפתים היה עשוי לביטול המוחלט של משה שלגודל ביטולו לא היה מסוגל לדבר ולהשפיע כלל ומחמת ביטול זה היה ראוי שיתגלה בו הכח האמור.

(ביאור לפרש"י על התורה - לחב"ד)

ויאמר ה' אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם (ו' יד) רש"י: תרגומו יקיר כמו כי כבד ממך הדבר ביטול קליפת פרעה הוא על ידי משה דיקא שענינו תכלית הבטול ונחנו מה (בשלח מ, ו) ולכן היה צריך אצלו תוקף וכובד אמיתי המבטל כליל את כובד הישות והגסות של פרעה, הכבד היה בא ממך פרעה.

(ביאורים לפרש"י על התורה - לחב"ד)

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א פרשת באזכר תשל"ג (קט"ז ט"ז, ס"א) הלאה לזכרם ע"ה א א

את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק". וכך נכללים כל הכלל ישראל עד שזה מגיע לבחינת שלימות. וכך זה מתגלגל עד שיתלקטו כל הניצוצות מכל הדורות עד חטא עץ הדעת, וגם החטא של עץ הדעת נכלל בשלימות והכל נהיה שלימות.

וכאשר אנו נזכה לשלושת ימי הגבלה באופן שנוכל לקבל את התורה - כמו שדור המדבר אחר שלושת ימי הגבלה זכו לקבל את התורה - נזכה למדריגות הגדולות שלהם, ולבנין הבית השלישי. יוצאי מצרים לא יכלו ליזכות לבית השלישי מכיון שהם הגיעו לכל מה שהגיעו באתערותא דלעילא, כשיצאו ממצרים הקב"ה רומם אותם באתערותא דלעילא עד לקבלת התורה. אולם אנו חיים בעולם העשיה, עולם הבחירה, ואחרי קבלת התורה התחילה העבודה של עולם העשיה - לקיים את התורה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים. וקיום התורה הוא באחדות של כלל ישראל, כשאחד אוהב את השני ולא מדבר עליו לשון הרע, ואם רואה עליו פגם זה מעורר אותו להגיע להתקשרות הבורא ע"י "וחטאתי נגדי תמיד". וכשאנו נזכה כולנו יחד להיות באחדות, וכשנראה את הפגם של החבר זה יעורר אותנו על הפגמים שלנו, ונזכה להגיע מהפגמים לשלימות הקדושה ולהתקשרות הבורא, אז נזכה לשלימות שלושת ימי הגבלה, ולשלימות התורה. וכמו ששלושת ימי הגבלה זכו היהודים לשלימות התורה, כך נזכה כולנו יחד בחיינו ובדורינו כמו ביציאת מצרים, בבחינת "והוא ישמיענו ברחמיו שנית

בדרכים הללו אנו צריכים ללכת. דהיינו שנחיה בצמצום הזה. וכאשר היציה"ר מגיע לאדם ונותן לו מכה על הפגם שהוא פגם, הוא צריך לעמוד בכוחות הכי חזקים כנגדו ולהאחז בקדושה שלא יפול לעמקי הקליפות. ואם באמצעות החטא הזה שהוא צריך לתקן הוא יהיה מקושר לקב"ה, אז - בזכותם של כל הצדיקים - הוא נהיה דבוק עם הקב"ה, והוא הולך אתם בכל הדרכים. ולמרות שהוא הפוגם הכי גדול שבעולם, היות שהוא בצמצום ההתודות, והוא מתודה על החטאים ועל הפגמים שלו, והוא עומד לפני הקב"ה ומבקש ממנו שיהיה נידון על ידו - הוא נהיה מקושר לקב"ה, והקב"ה לא מביט על החטאים שלו, ולא על כל הפגמים שהוא עשה, ולוקח אותו תחת כנפיו. הצמצום הזה שלו הוא בחינה של שלושת ימי הגבלה, ובנשימה הזו הוא מגיע לשלימות של קבלת התורה, ונהיה בחינה של ישראל ואורייתא וקוב"ה חד הוא.

אכן כל ענין קבלת התורה תלוי באחדות. ואף ביציאת מצרים אם לא היו כולם כאיש אחד בלב אחד לא היו יכולים להגיע לקבלת התורה. וזוהי התכלית שלנו שעבודה באנו לעולם - שנהיה באחדות. לא נריב, ולא נדבר לשון הרע אחד על השני, ולא נדון אף אחד לכף חובה. וכשרואים פגם על השני לא ללכת לדבר עליו. להיפך, כשרואים את הפגם של החבר זה מעורר אותי לראות את הפגם שלי ואת תיקון הנפש שלי, ועל ידי זה אני משיג התקשרות הבורא. ומכיון שהפגם של החבר הביא אותי להתקשרות, ממילא זה נהיה בחינה של "איש

התורה. אלא שאז הכל היה באתערותא דלעילא, ועכשיו באתערותא דלתתא, דהיינו שבאמצעותנו תהיה מציאות השי"ת בפירסום והעולם יגיע לשלימות. צריך לבקש מהשי"ת שיוכה אותנו כמו ביציאת מצרים, ויתן גם לנו בדורינו קבלת התורה בשלימות, ויבנה לנו את הבית השלישי, ונוכה ביחד שכל הניצוצות יתעלו.

לעיני כל חי". ואז נוכה שהיהודים והקב"ה והתורה יהיו אחד, וממילא יהיה שלימות בית שלישי.

הבה נקוה שעכשיו הוא הזמן לשלימות הגאולה. שהרבש"ע יוכה אותנו לכזה שלימות, ושנגיע באמת לכזו אחדות שבזה תלוי כל קבלת התורה. כי אם לא היה אצלם אחדות הם לא היו יכולים להגיע לקבלת

שיחת הרא"ש זיע"א פירוש ושב קהל"ה האבא לזכא"ה ז"ל

הבורא ללא יסורים וכאבים, ולא יצטרכו לסבול כ"כ הרבה גלויות עד שיזכו להשיג את האורות של ששת ימי בראשית. אולם הרבש"ע הראה לו באמצעות כל מיני סיבות, צרת יוסף, צרת דינה, ועוד סיבות שונות ומשונות, שהאדם אינו יכול להגיע לשלימות עד שיעגיע לכלל ישוב, דהיינו שיהיה לו ישוב הדעת והשגה של מציאות בורא כל העולמים, ואת ההשגה הזו לא יתכן שיעגיע ללא יסורים ונסיונות.

כל אדם נברא בעולם הזה בכדי שיעמול להגיע אל התכלית לשמה נברא? תחילת ביאתו הוא נברא בדיוק ההיפך מן התכלית שאליה הוא צריך להגיע, ובכדי שיכיר וידע מה נדרש ממנו הוא מוכרח לעבור קשיים ונסיונות, באמצעותם הוא לומד מהי התכלית עבודה ברא אותו הרבש"ע. ללא מאורעות ונסיונות לא יוכל לעולם להשיג את המציאות האמיתית של העולם.

בכדי לבוא להשגה זו צריך האדם להכניע את עצמו, ולבטל את מציאותו. כי האדם נברא בטבע שהוא ההיפך הגמור ממצאות בורא כל עולמים, ועליו לבטל את עצמו להגיע למציאות השלימות, כמו שהרבש"ע הוא שלימות והוא טמיר ונעלם. הקב"ה ברא את העולם ומנהיג אותו, ולמרות זאת הוא טמיר ונעלם, ואין ביכולת להכיר אותו ולהשיגו, כי כל הדברים שנפעלים בעולם הכל נעשה כביכול ע"י האדם שהוא לא טמיר ונעלם.

יסוד זה אנו לומדים מיעקב אבינו. בפרשת וישב נאמר "וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען" וסמך ליה "ואלה תולדות יעקב יוסף", ומפרש רש"י: "אלה ישוביהם וגלגוליהם של תולדות יעקב עד שבאו לכלל ישוב... ביקש יעקב לישוב בשלוח קפץ עליו רוגזו של יוסף". בסיפור הזה רוצה התורה ללמד אותנו את הענין האמור, יעקב רצה להביא את העולם למצב שלא יצטרכו לסבול, וחיפש עבור בניו את כל הדרכים האפשריות איך יוכלו להכיר את מציאות הבריא ואת מציאות

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

396
T

ישמע ממנו. ואפילו אם הוא עובד על ביטול בהכרח ישאר לו שמץ מה מההרגשה שהוא עשה, והוא חי בסיפוק גדול. אולם המרחם מרחם עליו ורוצה שיגיע לשלימות הביטול, דהיינו לבחינה של "וליבי חלל בקרבי". שאז הוא לא חי במציאות שלו, והעבודה שהוא עובד לא היא המציאות. הוא חי במציאות של סיבות, וכל פעולה וכל עבודה שעובד הוא חי את הכח שמפעיל אותו. ואז, כאשר הוא מכיר שהוא עצמו טמיר ונעלם, וכל פעולותיו הם רק סיבות, הוא חי באטמוספירה אחרת ובאווירה אחרת לגמרי, וכשהוא פועל זה לא מביא אותו אל הסיפוק שלו, אדרבא, זה מעורר בו פחד שלא יאבד את הביטול, ואת ה"טמיר ונעלם" המשך יבוא אי"ה

ותפקיד האדם בעולמו לעבוד על עצמו עד שיגיע לשלימות של הכנעה, ובכל פעולה שפועל ועושה יכיר את יסוד האין שלו, וישיג שהכל נפעל ע"י ההוא טמיר ונעלם, לא הוא הפועל ועושה - אז ישיג הכרת הבורא. כי זה שחי בהכרה שכל מה שקורה בעולם וכל מה שהוא עושה הכל סיבות ממסובב הסיבות, הוא מאבד את מציאות הישות שלו. הוא רק מונהג ומופעל ע"י מסובב הסיבות, וכל המציאות שלו היא מציאות של סיבה. ואז הוא לא חי את עצמו, הוא חי את הכח שמפעיל אותו.

מטבע הבריאה אדם חי את עצמו, ומכל פעולה ופעולה שנדמה לו שהוא פועל הוא מקבל סיפוק ותענוג, וכאשר הוא מצליח הוא נשאר בגבהות הלב, והוא מעונין שכל העולם

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להולדת הנ"ן
הר"ר משה קלירס ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר יצחק קלירס ומשפ' להולדת הבן
הר"ר יעקב עמית ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר אמנון כוודר ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר ישראל עמית ומשפ' להולדת הבן

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדני 3
02 - 5829688 ☎
02 - 5325477 פקס:
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

